

Dat het ook anders kan zonder daarom op de marksistische toer te moeten gaan, bewijst ten slotte ook de 'Open brief aan rijke mensen' van de bekende radio- en tv-journalist Cas Goossens: een boek dat goed aansluit bij de belangstelling en het kennisniveau van de leerlingen, discussie stimuleert en bovendien voortreffelijk is geschreven. Een betere basis voor klassikaal bezigzijn met het onderwerp is nauwelijks denkbaar.

J. Uyttendaele

ONVOLTOOID TOEKOMENDE TIJD, NEDERLANDSE SCIENCE FICTION,

---

voor de hoogste vier jaren, verzorgd door Son TYBERG

(reeks Cursorische lectuur, nr.4, De Nederlandsche Boekhandel, 1978, 127 blz., 120 F)

De inleiding is driedelig: 1° een aanduiding van wat science fiction is, en waartoe ze dient (nl. als voorbereiding op de toekomst, een idee waar ook de schrijver van het nawoord over struikelt); 2° een opsomming van oudere werken die je erbij kan rekenen (als je ze uit hun context ruikt), met een blik op de "Angelsaksische SF" na 1926; 3° een lovend lijstje Vlaamse en Nederlandse werken, ook met een (verrassende) voorgeschiedenis.

Dan volgen 7 verhalen, een stuk van een roman en een gedicht. Op dit laatste na kregen de teksten een korte inleiding over leven en werk van de auteur mee, en achterin staan vragen en opdrachten bij de meeste stukken: inhoudsvragen, vergelijkingen met andere verhalen en maatschappelijke problemen, enkele vragen over verhaalstructuur en weinig over de taal.

De gekozen teksten vormen een stijlkaart van SF: neo-'30, neo-'50, neo-'80 (18-, natuurlijk), enz. (Alleen het proza van Van Herck, Sam, leek me nieuwer.) Dit is ook aan de Amerikaanse SF te verwijten, en je kan hier dan ook niet veel tegen inbrengen.

Zoals Luk De Vos zegt in het nawoord, SF is geen genre, maar een filter om verhalen aan te pakken - een "modus" zoals ironie. Als deze modus aanslaat, kunnen leerlingen wel ontvankelijk worden voor de registers en stijlen die erdoor gedekt worden. En dan is er toch iets bereikt.

Overigens is dit nawoord veel te lastig, en de slotparagraaf is, om het zacht te zeggen, geen schoolvoorbeeld van een besluit. Het boekje is geïllustreerd, maar de illustraties krijgen zelfs geen verwijzing mee. SF in de strip kan de lezers toch ook boeien, en ze kennen al zo weinig goede tekenaars. In de volgende druk zou minstens een bronvermelding moeten staan; en als de auteurs zo liefdevol besproken worden, verdienen de tekenaars ook wel wat. reclame.

Peter Van Everbroeck